

Oponentský posudek bakalářské práce

ROCCHINI, Alberto. *Komparace svátosti křtu katolického a husitského pojetí*. Bakalářská práce. Husitská teologická fakulta UK v Praze: Praha, 2016.

Téma práce patří ke skupině absolventských prací na HTF UK z oblasti komparativní symboliky. Představuje pojetí křtu v Římsko-katolické církvi podle současného *Katechismu katolické církve* (s. 27-30) a v Církvi československé husitské především na základě *Věrouky A. Spisara a Komentáře k Věrouce* Zd. Trtíka. Závěr práce pak tvoří pokus autora o stručnou komparaci obou pojetí (s. 47nn). Tato komparativní část práce je doplněna o pojetí křtu v novozákonním svědectví (1. kapitola), o stručné nastínění vývoje pojetí křtu v katolické tradici (s. 20-23), o liturgickou křestní praxi v prvních šesti století (s. 24-27) a o pojetí křtu v reformaci a v Jednotě bratrské (16. století).

Alberto Rocchini jednoznačně prokazuje kompetenci pro práci s teologickými i liturgickými texty (prameny), dobré porozumění problematice i schopnost komparace. Nicméně v práci se objevuje několik problematických momentů.

Předně, část práce věnovaná dejinám pojetí křtu v Nz a západní tradici je v zásadě založena na jediném prameni (*Theologische Realenzyklopädie*), který je příležitostně, nikoli systematicky, při zpracování tématu doplněn jiným zdrojem. I tam, kde autor uvádí primární pramen (Didaché, Apoštolská tradice, Lutherovy texty apod.), jedná se o text převzatý z *TR*. I v rámci bakalářské práce pokládám takové nekritické spolehnutí se na jeden zdroj - jakkoli reprezentativní - za nedostačující, neboť v tomto typu práce se má právě projevit schopnost kritického ověření informace z více zdrojů a samostatného úsudku (který autor sice ukazuje na jiném místě, nikoli však při zpracování historických pasáží). Tak nekriticky píše o Apoštolské tradici jako svědectví o křestní praxi ve 3. století (s. 24) či přejímá hodnocení předkřestního pomazání a absence pokřestního v syrské tradici (s. 26).

Problematickou se mi rovněž jeví absence zmínky o ekumenickém dialogu o křtu (BEM, Lima 1982) a hnutí liturgické obnovy, které stojí za obnovou křesťanské iniciace v římsko-katolické církvi i církvích reformačních. S ohledem na to, že je pro autora důležitá *Dohoda o křtu*, je to významné opomenutí.

V části věnované pojetí křtu v Církvi československé husitské autor pracuje s prameny již mnohem samostatněji, neboť shrnující práce na toto téma dosud neexistuje (naposledy se o ní pokusila ve své diplomové práci na HTF UK Marcela Garncarová). Dobře rozpoznává význam politických, sociálních i náboženských změn v ČSR po II. světové válce, které se promítly do formulování *Základů víry* i utváření křestních obřadů (*Agenda Drtinova a současná*). Je to nejprve důraz na význam osobního rozhodnutí pro život s Krtistem a v Kristu, následně i snaha o recepci ekumenického dědictví křestní praxe

(M. Salajka). Dle mého soudu pojednává autor o Spisarově výkladu křtu na úkor reprezentativnějšího představení diskuse o křtu v CČSH. Právě římsko-katolické pojetí křtu a renesance křestní ekleziologie v ekumenickém kontextu (zejména v reformační tradici) dobře ukazují, že teologický výklad křtu nemůže zůstat omezen na tradiční katechismové výroky. Autor při svém výkladu nedává příliš prostoru *Základům víry*, postrádám i jasnější zmínku o interpretaci tzv. dědičného hříchu (autor odkazuje pouze na M. Salajku, ale Trtík přináší určité pojetí v autorem nezmiňovaném textu o křtu v Náboženské revue z počátku 60. let, které rozvíjí téma “strukturního hříchu”, jemuž se pak věnují *Základy sociální orientace*), diskusi o vztahu mezi křtem a biřmováním.

Určitá nezcelenost práce se promítá i do některých závěrečných tvrzení A. Rocchiniho. Ačkoli v pojednání o *Dohodě* cituje znění dohody, v němž je jasně vyslovena myšlenka původu křtu v Ježíši Kristu a jeho slovu (s. 49), na jiném místě píše, že “husitská církev věří, že původ svátostných úkonů nelze doložit v Kristových příkazech za jeho života” (s. 48). Obě tvrzení nechává bez dalšího vedle sebe. Podobně nedořečené jsou i pasáže o obecném pojetí svátosti v CČSH, když píše, že “považuje svátosti za nápomocné církevní akty na cestě ke sjednocení s Bohem” a odvolává se na ot. 307 *Základů* (s. 47). Je třeba dobře vidět, že svátosti (zvěstované slovo spolu se svátostnými úkony) jsou především kvalifikovanou přítomností Božího Slova, na které je působením Ducha svatého darována obecnství věřících účast. Ř-k teologie to vyjadřuje mimo jiné tvrzením, že svátosti jsou jednáním církve v jednotě s její hlavou - Ježíšem Kristem. K unáhleným soudům autora pak lze počítat např. tvrzení, že současné křestní obřady neobsahují žehnání vody (s. 48). Pravda, nemá tak rozvinutou podobu, ale přítomné bezesporu je.

Z formálního hlediska mohu pouze poukázat na způsob uvádění poznámek pod čarou, v nichž bibliografický odkaz neodpovídá citačním standardům. U elektronických zdrojů není pak uvedeno datum citace.

Práci, pro náročnost tématu, hodnotím jako **velmi dobrou (2)**

V Praze dne 23.8.2016

Pavel Kolář